

Zaufaj szczepieniom

Jak bezpiecznie i na czas
zaszczepić dziecko w Polsce?

SPIS TREŚCI

Chroń zdrowie swojego dziecka.....	4
Działaj – kiedy, gdzie i jak zaszczepić dziecko.....	6
Kalendarz szczepień w Polsce.....	13
Kalendarz szczepień w Ukrainie.....	14
Zaufaj szczepieniom.....	16
Informacje o szczepieniach dostępne w Internecie.....	18

CHROŃ ZDROWIE SWOJEGO DZIECKA

SZCZEPIENIA RATUJĄ ŻYCIE

Szczepienia chronią przed chorobami zakaźnymi, które są groźne dla zdrowia i życia dziecka. Co roku ratują 2–3 milionów ludzi na całym świecie.

**Zaszczep
dziecko już teraz**

Nie odkładaj szczepień na powrót do Ukrainy –
zaszczep dziecko w Polsce, bo:

- wirusy i bakterie, które powodują choroby, są w każdym kraju,
- zwlekając ze szczepieniem ryzykujesz, że twoje dziecko poważnie zachoruje.

Uwaga! W Polsce występuje wiele groźnych chorób. Np. **odra**, która może doprowadzić do zapalenia mózgu i **krztusiec**, który jest bardzo groźny dla najmłodszych dzieci i osób starszych.

Dlaczego należy zaszczepić dziecko?

Szczepionki są najskuteczniejszą metodą ochrony zdrowia i życia dziecka. Szczepiąc dziecko zapewniasz mu zdrowe i bezpieczne dzieciństwo.

Szczepiąc swoje dziecko chronimy osoby, które nie mogą się zaszczepić, bo np. są noworodkami albo chorują przewlekłe np. na nowotwory.

DZIAŁAJ

Szczepionki w Polsce są bezpieczne, skuteczne i każdy/każda może się zaszczepić.

W Polsce dzieci z Ukrainy mają prawo do bezpłatnych szczepień.

Szczepienie dzieci w Polsce jest obowiązkowe!

Gdzie zaszczepić dziecko?

Dzieci szczepimy w przychodni POZ (P – podstawowa, O – opieka, Z – zdrowotna).

Niezbędne dokumenty

Do przychodni POZ weź ze sobą:

- książeczka zdrowia dziecka,
- karta szczepień lub dokumentacja medyczna.

Jeżeli nie masz ani karty szczepień ani dokumentacji medycznej dziecka to się nie martw. Lekarz przygotowuje kalendarz szczepień specjalnie dla Twojego dziecka.

Co zabrać do przychodni POZ dla dziecka?

Niemowlę (do 12 miesiąca życia)

Pieluszkę na zmianę, mokre chusteczki, jednorazowy podkład.

Uspakajający smoczek lub ulubioną zabawkę.

Mleko lub butelkę (karmienie najlepiej zaplanować po szczepieniu).

Ubranko na zmianę (na wszelki wypadek).

Małe dziecko (od 12 miesiąca życia)

Ulubioną zabawkę i książeczkę.

Co zrobić po szczepieniu?

Zostań z dzieckiem w przychodni przez 10–15 minut po szczepieniu i obserwuj czy, wszystko z nim dobrze.

W domu możesz robić z dzieckiem to, co zaplanowałaś – dziecko może iść na spacer, plac zabaw czy na basen.

Przez 2–3 dni po szczepieniu obserwuj dziecko czy wszystko z nim dobrze.

Możliwe reakcje po szczepieniu

Najczęstsze objawy w miejscu wkłucia:

- zaczerwienienie,
- niewielki obrzęk,
- ból.

Te objawy ustępują same i nie wymagają reakcji rodzica czy wizyty u lekarza/lekarki.

Inne objawy:

- gorączka – 38 stopni Celsjusza lub więcej. Dlatego warto mieć w domu termometr i leki przeciwko gorączce,
- dziecko może być marudne, rozdrażnione i apatyczne.

Objawy te ustępują po 2–3 dniach.
Nie musisz iść do lekarza/lekarki.

Po szczepieniu przeciwko:

Odrze, śwince i różyczce (jedna szczepionka przeciwko 3 chorobom), ospie wietrznej gorączka może pojawić się nawet po 1–2 tygodniach i ustępuje zazwyczaj po 2–3 dniach. Nie musisz iść do lekarza/lekarki.

UWAGA!

Idź szybko do lekarza, jeżeli:

- wysoka gorączka (39 stopni lub więcej) utrzymuje się u dziecka 2–3 dni,
- dziecko jest słabe, nieaktywne, senne lub ma drgawki.

Większość dzieci nie ma żadnych poważnych reakcji po szczepieniu!

W Polsce szczepienia i szczepionki mogą się różnić od tych w Ukrainie. Dlatego warto zaszczepić dziecko zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, który nazywamy też PSO albo kalendarzem szczepień.

Mama czteroletniego chłopca z Ukrainy:

***Bałam się szczepień.
Słyszałam różne rzeczy
i miałam wątpliwości. Ale
po rozmowie z lekarzem
zrozumiałam, że to
nie szczepionka jest
niebezpieczna – tylko
choroba i jej powikłania.
A tych można uniknąć,
gdy dziecko jest
zaszczepione.***

Nazwy szczepionek

BGC	szczepionka przeciw gruźlicy
HBV	szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu B
DTP	szczepionka przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi
DT	szczepionka przeciw błonicy i tężcowi
RV	szczepionka przeciw rotawirusom
DTaP	szczepionka przeciw błonicy i tężcowi
Tdap	szczepionka przeciw błonicy i tężcowi
IPV	szczepionka przeciw Polio (inaczej: poliomyelitis)
OPV	szczepionka przeciw Polio (inaczej: poliomyelitis)
HiB	szczepionka przeciw Haemophilus influenzae typu b

MMR	szczepionka przeciw odrze, śwince i różyczce
PCV	szczepionka przeciw pneumokokom
IIV	szczepionka przeciw grypie
LAIV	szczepionka przeciw grypie
MenB	szczepionka przeciw meningokokom grupy B
MenACWY	szczepionka przeciw meningokokom grupy A, C, W, Y
HPV	szczepionka przeciw ludzkiemu wirusowi brodawczaka
VZV	szczepionka przeciw ospie wietrznej
HAV	szczepionka przeciw wirusowemu zapaleniu wątroby typu A
KZM	szczepionka przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu
COVID-19	szczepionka przeciw SARS-CoV-2

obowiązkowych na 2025 rok wg. Ministerstwa Zdrowia w Polsce

	miesiąc życia										rok życia			
SZCZEPIONKA PRZECIWIW	24h	6	2	3	4	5	6	7	13-15	16-18	6	9	14	19
GRUŹLICY	BCG													
WZW B	HBV		HBV					HBV						
ROTAWIRUSOM					RV									
BŁONICY, TĘŻCOWI, KRZTUŚCOWI			DTP	DTP	DTP	DTP			DTP	DTaP		Tdap		
POLIOMYELITIS				IPV	IPV	IPV			IPV	IPV				
HIB			Hib	Hib	Hib	Hib			Hib					
PNEUMOKOKOM			PCV		PCV				PCV		MMR			
ODRZE, ŚWINCE, RÓŻYCZKE														
LUDZKIEMU WIRUSOWI BRODAWCZAKA													HPV	
COVID-19										COVID-19				
MENINGOKOKOM								MenB i MenACWY						
GRYPE										IIV LUB LAIV (OD 1-18 LAT)				
OSPIE WIETRZNEJ												VZV		
KLESZCZOWEMU ZAPALENIU MOZGU												KZM		
WIRUSOWEMU ZAPALENIU WĄTROBY TYPU A												HAV		

KALENDARZ SZCZEPIEŃ W UKRAINIE

obowiązkowych na 2022 rok wg. Ministerstwa Zdrowia w Ukrainie

SZCZEPIONKA PRZECIWIW	dzień życia		miesiąc życia										rok życia			
	24h	3-5	2	3	4	5	6	7	12	18	6	9	14	16		
GRUŹLICY	BCG															
WZW B	HBV		HBV				HBV									
BŁONICY, TĘŻCOWI, KRZTUŚCOWI			DTP		DTP		DTP			DTP	DT			Td		
POLIOMYELITIS			IPV		IPV		OPV			OPV	OPV		OPV			
HIB			Hib		Hib				Hib							
ODRZE, ŚWINCE, RÓŻYCZE										MMR			MMR			

obowiązkowe bezpłatne

zalecane bezpłatne

zalecane odpłatne

ZAUF AJ SZCZEP IEN IOM

Szczepienia są bezpieczne, a szczepionki to najdokładniej sprawdzone produkty lecznicze na rynku – dokładniej nawet od leków.

Brak szczepienia
= bardzo wysokie
ryzyko choroby
groźnej dla życia

Szczepienie = bliskie
zera ryzyko powikłań
u Twojego dziecka.

UWAGA!

Są choroby, na które nie ma skutecznego lekarstwa. Takimi chorobami są:

- odra,
- wirusowe zapalenie wątroby typu B nazywane WZW B,
- polio.

Jedynym skutecznym sposobem ochrony zdrowia i życia dziecka przed tymi chorobami jest szczepienie.

Szczepionki w Europie są bezpieczne, ponieważ:

- są kontrolowane – istnieje system nadzoru nad szczepionkami,
- prowadzi się badania naukowe nad szczepionkami.

Szczepionki

są sprawdzone

są bezpieczne

są skuteczne

UWAGA!

Nie szczepiąc dziecka:

- ryzykujesz jego zdrowiem,
- narażasz zdrowie innych dzieci z jego otoczenia.

Szczególnie narażasz te dzieci, które nie mogą być zaszczepione, bo są za małe albo chorują na nowotwór.

INFORMACJE O SZCZEPIENIACH DOSTĘPNE W INTERNECIE:

- Portal Szczepienia.info:
www.szczepienia.pzh.gov.pl
- Ministerstwo Zdrowia:
www.gov.pl/web/zdrowie/szczepienia
- Główny Inspektorat Sanitarny:
www.gov.pl/web/gis/szczepienia4
- Internetowe konto pacjenta:
www.pacjent.gov.pl/aktualnosc/twoje-szczepienia-na-ikp
- Portal Medycyna Praktyczna dla Pacjentów:
www.mp.pl/pacjent/szczepienia

ZAUF AJ SZCZEP IEN IOM

Przewodnik po szczepieniach dzieci z doświadczeniem migracyjnym i uchodźczym

Niniejszy przewodnik został opracowany przez Fundację w Stronę Dialogu w ramach współpracy z Fundacją Instytutu Matki i Dziecka, na bazie materiałów przygotowanych przez Instytut Matki i Dziecka w ramach kampanii „Zaufaj szczepieniom”. Stanowi źródło wiedzy dla osób pracujących z uchodźcami i uchodźczyniami romskimi z Ukrainy przebywającymi w Polsce.

www.zaufajszczepieniom.pl

Instytut
Matki i Dziecka
Fundacja

Instytut
Matki i Dziecka

Redakcja i dostosowanie treści:

Cecylia Jakubczak

Projekt graficzny:

Ada Omylak

Źródło grafik:

www.flaticon.com

Data publikacji:

Warszawa, 2025

Prawa autorskie

(c) Instytut Matki i Dziecka i Fundacja Instytut Matki i Dziecka, 2025

Publikacja może być wykorzystywana nieodpłatnie w celach edukacyjnych i niekomercyjnych z podaniem źródła.

